

Álmok

Labrador

(Egy álombeli koncert leírása; 1976. április 3-ára virradó reggel)

Új Zenei Stúdió koncert egy 180 fokkal elfordított, L-alakú teremben. Az L rövidebb szárának megfelelő oldalszárny négyzetes, a főszárnyal szemközti falán nagy szárnyas ablakkal. Az ablak előtt fehér tüllfüggöny. A főszárnyra merőleges belső oldalfal előtt, annak teljes hosszában, mintegy hetven cm-re tőle, szintén függöny csüng alá a mennyezetről. Anyaga ugyanaz. A fal és a függöny között székek. Az oldalszárnyat a főszárnytól üvegezett szárnyas ajtó választja el, amelynek színe – mint minden ajtóé és ablaké a teremben – fehér. Az ajtó nyitva van. A főszárny is két részre tagolódik: az oldalszárny meghosszabbításának is tekinthető része – az L „sarka” – időnként mintha egy, a terem fél szélességében felhúzott fallal lenne elválasztva a főszárny nagyobbik részétől. Ez utóbbi nagyon barátságos helynek tűnik: nagy csillárjai, gipszstukkói, a hosszanti főfalon lévő ablakai távolról egy felújított XVIII. századi főúri rezidenciára emlékeztetnek. Az egész termet puha, drapp velúrbársony szőnyeg borítja, az ablakokon is kétoldalra puhán leomló nehéz függönyök. A teret a főszárnynak az oldalszárnyal átelleni részén a bejárati szárnyas ajtó zárja le.

A műsoron Sárosi, Jeney-, Vidovszky-művek. A darabomhoz elektromos orgona szükséges. Az orgona a fő- és oldalszárny találkozási által kialakított térben van, mindkét irányból jól látható helyen. Játékasztala hasonlít a Filharmónia nemrég vásárolt NDK gyártmányú Musica orgonájára.

Közvetlenül előadás előtt próbálom a regisztrációkat. Az egyik beragad és f2 helyett folyamatos hl hangot ad. Próbálom javítani, ekkor kiderül, hogy a regisztrációs gombok a tangóharmonikák basszusgombjaihoz hasonlita-

nak, s az orgona melletti falon vannak. Hirtelen Tendli Pista (Sáryék egyik barátja) siet segítségemre, s próbálja kiszabadítani a beragadt gombot. Nem megy. Ekkor feláll egy kis kerek hokedlire, és egy igen hosszú csavarhúzóval benyúl a regisztergombokkal szemben – a most éppen előtűnő közfal – lévő Bergman-dobozba, mindenki rémülétere csavarozik a vezetékek között, majd egy hüvelykujj első ízületének nagyságával azonos méretű, igen zsíros füldugót húz ki onnan (a zsír rózsaszínű kocsikenőcsre emlékeztet, a dugó szürke, kúp alakú), ráteszi az orgona tetejére s azt mondja: *„Én évek óta autószerelő vagyok; ha az orgona ettől sem javul meg, akkor megeszem a fejem.”*

Mindenki kissé ideges, az óra a falon már 8:13-at mutat. Szólok Dukaynak és a feleségének, hogy szálljanak le az orgona tetejéről, mert nem tudom felnyitni a játszóasztalt.

Elkezdődik Sáry darabja.

Sáry a félig nyitott bejárati szárnyas ajtó előtt ül egy széken az ajtó felé fordulva, s egy lassú, de elég bonyolult tartami arányokból álló mélabús dal-
lamot harmonikázik. Ezzel egyidejűleg az oldalszárnyból egymástól függet-
lennek tűnő, dobokon – főleg bongókön – megszólaló ritmusokat hallunk,
feltehetőleg amatőrök játsszák. Egyszer csak Sáry feláll, átjön ide az oldal-
szárnyba, ahol fiai, Balázs és Bánk két ismeretlen gyerekkel együtt a földön
fekve birkóznak. Balázs cibálja Bánkot, a gyermekek egymás hegyén-hátán
vannak, egyre jobban viháncolnak. Sáry még oda is megy Balázshoz, meg-
csiklandozza. Láthatólag ez is a darabhoz tartozik. Most én is a teremnek eb-
ben a részében, a függöny előtt ülök. Kissé ideges vagyok, hogy elhúzódik a
koncert, s az az érzésem, hogy a gyerekeket a továbbiakban nehéz lesz lecsil-
lapítani. s hogy ezt a darabot a koncert végére kellett volna tenni. Vidovszky
halad el előttem orkándzsekijében, arcáról némi értetlenség olvasható le,
s némi rosszallás is: valami ismét nincs tökéletesen megszervezve, s nyilván
a darabja körül sincs minden rendben. Kifelé igyekszik.

Közben a gyerekek felálltak és meglepetésszerűen egyre csendesebbek.
Balázs suttogva kér utasításokat az apjától, aki roppant derűs és mosolyog.
A gyerekek felfedezik, hogy a tüllfüggöny mögé is lehet menni, időnként el
is tűnnek mögötte. Láthatólag Balázs irányítja őket, aki most kb. 7-8 éves-
nek tűnik. Pik Kati a szemközti falnál ül, bátorítólag és sürgetőleg integet
Balázsnak, hogy folytassák tovább a darabot. Félek, hogy éppen ez a bátorí-
tás fogja esetleg kikökkenteni őket, de a gyerekek tökéletes zavartalansággal
nyúlkálnak a levegőben szálló néhány papírszelet és káposztalepke után. Az
ablak éppen nyitva. Úgy tűnik, az a cél, hogy a papírszeleteket még röptük-
ben elkapják, a lepkeket pedig tereljék ki az ablakon.

Sáry közben visszaült az előző helyére tovább harmonikázni. Én ismét az orgonánál ülök, s látom, hogy a terem teljesen tele van, még a bejárati ajtón túl, az előtérben is állnak. A harmonikázás végeztével Sáry feláll és az ajtó mellett egy kissé lepattogzott zománclavórban megmossa a kezét. Eztán a közönség felé fordulva beszélni kezd:

„Amit most hallottak, az a Labrador című művem. Mint tudják, gyermekkoromban, egész 1956-ig (itt úgy tűnik, hogy akkor még mindig nem lehetett több 8-9 évesnél) mozdonyvezető akartam lenni, s mozdonyommal eljutni egész a La Manche csatornáig. Onnan pedig ebben a lavórban, mely maga az Atlanti-óceán, átkelni Amerikába. A lavór szót azonban nem tudtam kimondani, ezért nagyon utáltam. Mindig labornak ejtettem. Innen a darab címe: Labrador. Most önök megkérdézhetik tőlem, miért nem mentem végül is Amerikába s vettem feleségül egy indián vagy egy néger nőt? Akinék azonban ilyen jó és odaadó felesége van, mint nekem, annak miért kellene Amerikába mennie?”

Ekkor Alíz – Sáryné –, akiről nem tudtuk, hogy itt van, megszólalt az ajtó mögül, figyelmeztetve férjét, hogy néhány dologról még nem beszélt a darabjával kapcsolatban. Ez azonban már belesimult a Sáry szavait követő elégedett duruzsolásba.

Most az én darabom következett volna, de csörgött az ébresztő, felébredtem.

Idegen vonásnem

(Delfi, 1978. május 23-án reggelre virradóan)

(Simon Albertről fényképes cikk, interjúval, egy – a réges-régi Képes Sportra emlékeztető méretű és barnaságú – képes újság harmadik oldalának alsó 2/5 részén. Az alábbi mondatra szó szerint emlékeztem ébredéskor, és azonnal le is jegyeztem. A zenekar, amelyről szó van, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola akkori növendékzenekara.)

Simon Albert: „A most itt járt BBC zenekar több tagja is kijelentette, hogy az egész világon ez az egyetlen zenekar rajtuk kívül, mely a három idegen vonásnem közül legalább egyet ilyen jól meg tud csinálni”.

Recept

(1982. október 25-én hajnalban)

Egy gyönyörű régi patikában hatalmas üvegedényben sűrű krémet készítettek számomra (nem derült ki, milyen gyógyászati célból). Tekintélyes mennyiségű mézhez édes vízben kifőtt és apró csíkokra vágott céklát és sárgarépat töltöttek, majd kétféle dzsem (valamint a szükséges mennyiségű tojásfehérje és cukor) hozzáadásával a masszát kemény habosra verték. Ezt aztán ráöntötték egy vastag kerek tortalapra, mely felerészben máklepény, felerészben diólepény volt.

Mikor mindezt – még mindig álmomban – Szöllősy Bandinak elmeséltük, ő munkájából fel sem nézve (épp az *Esti Hírlap* aznapi számának cikkeit jelelte meg egyenként a címüknél egy apró, nyél nélküli, három ujjal fogott körpecséttel), ezt mondta: „Végre valami új és eredeti. Gyorsan ki kell próbálni.”

Réz Pálnak

(1983. február 22-én délután)

Losonczi Pál, a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke átnyújtja Réz Pálnak a „Kezétcsókolom” díjat.

Minden rendben

(2000. augusztus 2-re virradóan)

A Fészek Klub: mint egy Escher-labirintus csarnoka. Zsúfoltan tele emberekkel. Arra gyűltek össze, hogy Kondor Katalint kérdezhessék és válaszait hallják a Rádió aktuális helyzetéről. Kondor Katalint – aki férfias küllemmel, kissé a majdan megöregedő Szentjóbóra emlékeztetve, neheztelően szomorú arccal áll oldalt – nem könnyű észrevenni az előtte két sorban, legyezőként szétterülő, Kondornak féloldalasan háttal álló és egymáshoz simuló előre kijelölt kérdezőktől, akik között megdöbbenve fedezem fel Melis Lászlót, Kondortól egy lépésnyire. Melis szokásos zavartságával, de fontossága nem titkolt tudatával tekintget körbe-körbe. De nincs sok ideje: rövid bevezetés után máris öt szólítja a Kondor mellett álló konferáló. Melis hirtelen megoldásként lemutat rám: „Tudom, hogy Jeney kiváló kérdéseket tudna

feltenni.” Nagy hangzavar és tanácstalanság. Az eltervezett rituálé így gyorsan felborult rendjének helyreállítására láthatólag nincs semmi elgondolás. Melist nem intik le, de nekem sem jeleznek, hogy várják a kérdésemet. A váratlan fordulatot követő moraj azonban csökken, s én hirtelen úgy döntök, hogy miért is ne, és hangosan megszólalok:

„Ha már Melis László megszólított, akkor mindjárt a közepébe vágva, kérdezem Kondor Katalint, hogy mi a véleménye a miniszterelnök szerda reggeli interjújáról, de főleg saját kérdezői szerepéről. Hogyan ítéli meg: riporterként az „átkosban” – a 168 óra munkatársaként – kérdezett elfogulatlanabban és hitelesebben, vagy mostani alákérdezős módszerével elégedettebb; vagy pedig nincs lényeges különbség a régi és a mostani szerepe között?”

A kérdés végét már alig hallani. Az erkélyajtók hirtelen kinyílnak, a menyegzőből kötelek zuhannak alá, rajtuk, valamint minden irányból, mintha kommandósok lennének, vad és hangos artisták potyognak le és be, összevissza rohagálva és különböző akrobata mutatványokat bemutatva. Közben a hangszórókból Kondor Katalin hangja szól távolian, mintha egy másik teremben lenne. Egy szót sem érteni belőle.

Tökéletes. Erdély Miklós jut eszembe és távozom¹.

¹ Az Új Zenei Stúdió Rottenbiller utcai, egyik – 1972-ben vagy 73-ban tartott – vasárnap délelőtti hangversenye után nem is nagyon leplezett szorongással kérdeztük Erdély Miklóst, aki az utolsó pillanatban érkezett, de a zsűfólásig megtelt teremből röviddel a kezdés után kiment, hogy mi volt hirtelen távozásának az oka. Válasza: „Benéztem és láttam, hogy minden rendben van. Úgy találtam, hogy rám nincs tovább szükség.”

Menjünk a Kittyhez

(Álom. Padova, 2008. július 19-re virradó éjszaka)

Valószínűleg vizsgaszünetben, vagy talán tanszéki értekezletet követően a zeneszerzés tanszék tanári kara éppen kifelé igyekszik a Zeneakadémia épületéből. Valaki még feltart, s valami már rég elintézettnak vélt, de mint kiderült, még mindig elintézetlen dologgal húz fel az aulában. Végre sikerül a hátsó kijáraton távoznunk, de az furcsa módon nem a Dohnányi utcára nyílik: valahol a Podmaniczky utcában találjuk magunkat. A kérdésre,

hogy hová menjünk ebédelni, Serei azt javasolja, hogy menjünk a Kittyhez. „Kittyhez?” – kérdezem. *„Soha nem voltam még ott, de sok jót nem hallottam róla”* – mondom. Mire Zsolt: *„Hát az azért nem akármilyen, amikor a grízgombócot a szakács úgy próbálja ki, hogy a földhöz csapkodja őket.”* Az érv meggyőző, irány a Kitty. Vajda, látva, hogy még mindig paprikás hangulatban vagyok, mellém kerül, s halkán megkérdezi: *„Valami baj van? Valaki meg akar fúrni?”* *„Engem? Ezen a poszton? Bár fúrna!”* Snitt.

A Zeneakadémia tanácstermében ülünk. Minden kissé ódonabb, mint a valóságban. Az ablakok nem látszanak az előttük lógó hatalmas, mélybarna reneszánsz faliszőnyegektől. A csillár sárgás, bágyadt fényt ad. Az asztal körül helyezkedünk el. A faliszőnyegekkel szemben ülök, balra tőlem Batta, jobbra Vajda. Mellette, kissé oldalirányban, mintha Serei ülne, de ez nem biztos, tovább, enyhén már átlósan Vidovszky s még egy-két nem kivehető arc. A faliszőnyegek között hirtelen egy tapétával álcázott, rejtett ajtó tárul ki. Nagy sietséggel három szerkezetet hoznak be, s tesznek le az asztalra. Az egyikről – matuzsálemi kinézete ellenére is – rögtön látszik, hogy egy hatvanas évekbeli lemezjátszó, made in DDR, a másik viszont nagyon talányos: egy trecento városábrázolásra emlékeztető, soktornyú, csillogó-villogó, ezüstözött alapca építmény. Valaki odasúgja nekem, hogy ez, nagy mérete ellenére, egy hordozható készülék, a régi táskarádiók legkorszerűbb utóda, amely még attól is különleges, hogy nemcsak minden eddig létező hanghordozót lejátszik, de az összes hangformátum egymásba való átalakítására és rögzítésére is alkalmas. E szinte felfoghatatlan tünemény árnyékában a harmadik szerkezeetről nem derül ki, hogy mi lehet. De álmélkodásra nincs idő. Úgy tűnik, hogy valami ünnepélyes aktus kezdődik. S valóban. Vidovszky mögül szemérmesen lehajtott fejjel hirtelen Farkas Zoli emelkedik fel. Haja elől a szemébe lóg, hátul viszont egy hatalmas, fehér, lóhere alakú masnival van varkocsba fogva. A mellette felbukkanó Halász Péter segítségével megfogja az ismeretlen rendeltetésű, láthatólag súlyos gépet, s mielőtt bárki bármit szólna, mindketten eltűnnek a rejtett ajtón át. Közben mindenki felállt, a terem átrendeződött. Most szinte mindenki velem szemben helyezkedik el, s várakozóan tekint rám. Elég zavartan felállok én is. Biztos tudnom kellene valamiről, amiről valaki illetékes elfelejtett értesíteni. Lassan kezd világossá válni, hogy az ezüstös csodakütyűt én kapom. *„Nade mire fel?”* – kérdem megrökönyödve. *„Hát abból az alkalomból, hogy Sereit tanársegéddé léptették elő”* – hangzik valahonnan a válasz. *„Hát akkor miért nem a Serei kapja?”* – méltatlankodom. *„Az nem úgy van, de ne akadékoskodj, majd Serei unokahúga elmagyarázza neked.”* Valaki mellettem – balról – halkán megszólal: *„Biztos*

azért szabódsz annyira, mert már van otthon ilyened”. Felkapom a vizet: „Van a fenét! Hónapok óta nem tudok zenét hallgatni, mert minden berendezésem elromlott”. De már az utcán vagyunk. Gyér, a hatvanas évek közepére emlékeztető éjszakai világítás. Az Erzsébet söröző előtt egy kisteherautó áll. Platóján előzőleg szemet szállíthattak, mert fekete a szénportól, sőt még egy kis kupac szétmállott brikett is van rajta. Erre rakják fel a lemezjátszót, majd Vidovszky irányításával a csodamasinát is. Egyszer csak egy fiatal lány terem előttem. „Serei Zsolt unokahúga vagyok” – mutatkozik be, majd nekem támad, hogy miképp léptethetnek elő valakit tanársegéddé, aki már egyszer adjunktus volt. Zsolt és Margit bukkan elő a sötétből, próbálják csitítani a lányt, aki teljesen ki van kelve magából. „Hát ezt aztán már igazán mástól kellene megkérdeznie” – mondom. Valakik jól összekutyultak megint mindent.

Peskó tanít

(Álom. Padova, 2008. július 21-re virradó éjszaka)

Kora alkony. Az eget sűrű, fekete fellegek borítják, szinte éjszakai sötétség van, kizárólag a nyugaton észak-dél irányban húzódó szakadék felől, mintegy annak több száz méteres mélységéből, a horizont aljáról dereng valami világosság. Az idő egyébként nem viharos, inkább ősze emlékeztetően csendes. Bár éppen nem esik, de minden nyirkos, vizes. Peskó Zolival ülünk egymás mellett, a szakadéktól úgy száz-százötven méter távolságra, a szakadban. Zoli jobbkeze hol a széktámlámon nyugszik, hol kis mozdulatokkal maga előtt vezényel. A szakadék felől egy láthatatlan zenekar Mahler egyik szimfóniáját játssza, amely azonban az álom során azonosítatlan marad. A művet egy olyan, teljesen valószínűtlen partitúrából követjük, amely bár tökéletesen átlátszó, mégis rendkívül jól olvasható, és amely – mintha valaki láthatatlanul lapozná – automatikusan fut előttünk. Éppen egy nagy, gyors tempójú tutti végéhez érkezünk, amelyből – a kotta szerint – egyetlen hárfa pianississimo dinamikával játszandó tremolójának kell hosszan tovább szólania. A hangszerből szinte semmit sem hallunk. Peskó hátraszól valakinek, aki mögötte sejlik: „Na látja! Ez a hely még a legnagyobb karmestereket is mindig úgy meglepi, hogy mire észbe kapnak, már nem tudják, hogy a hárfa hol tart, s rendre lekésik beinteni a timpani és a nagydob váratlannak szánt belépését. Emiatt aztán a következő taktusokban minden borul és alig lehet kikecmeregni ebből a slamasztikából. Tanulja meg, hogy itt mindenképpen számolni kell!” Mit tesz isten, mire ezt elmondja, a zenekar szanaszét szól, s nemcsak a kotta tű-

nik el, de Peskó is köddé válik a tanítványával együtt. A szakadék és köztem egy kisebb domb tűnik elő. Azt megkerülve meglátom a zenekar sziluettjét a szakadék szélén. A zenészek hangszerrel a kézben, állva beszélgetnek. A távolság ellenére időnként egész jól hallható, hogy miről folyik a szó. A hangfoszlányokból megtudom, hogy az esti koncertet én fogom vezényelni. Némi gondot okoz ugyan, hogy eddig még nem tudtak elérni, és már próbálni sem fognak tudni velem, de ezt végül senki nem tartja áthidalhatatlan akadálynak. „A darab jól kézben van, csak egy kicsit kell jobban összeszednünk magunkat” – hangzik. „Azért mindennek van határa!” – kiáltok fel és felébredek.

NB. Az álom vége nyilvánvaló utalás egy koncertre, amely 1973 őszén volt a Magyar Rádió 6-os stúdiójában. Lázár Eszter akkortájt induló kortárs zenei sorozatában Stockhausen *Kreuzspiel* című művének Kocsis Zoltán betanításában és vezényletével kellett volna elhangoznia. Kocsisnak valami közbejött és engem ajánlott maga helyett. Noha vonakodtam, Lázár Eszterre és Kocsisra való tekintettel mégis kötélnek álltam. A koncert előtt már csak egy rövid próbára volt lehetőség. Az előadás a zenészek minden jószándékú igyekezte és a taktírozásomat dícsérő kritikák ellenére életem egyik legkellemetlenebb eseménye maradt.

Nemzetközi zenetudományi konferencia

(*Álom, Grottammare, 2010. szeptember 6-ra virradó éjjel.
A szállodai ágy fölött Liszt Ferenc Grottammare szépségéről
áradozó mondatai.*)

A konferencia fő témája: Volt-e Haydn-nak magyar felesége?

A konferencia helyszínének helyet adó többemeletes épület kívülről olyan, mint egy operadíszlet, amely egy hatalmas téren áll, s gombnyomásra hátrafelé hirtelen kitágul. Benn, a már zsúfolásig megtelt nagyterem első benyomásra eléggé szokványos, de aztán az újonnan érkezők számára a hátsó fal teljes szélességében szétnyílik. Senkit nem zavar, hogy a feltároló pótterem négy-öt lépcsővel mélyebben fekszik, ráadásul a székek is a pódiummal ellenkező irányban vannak elrendezve. A téma rendkívüli érdeklődést kelt, aki csak teheti, szeretne jelen lenni.

A résztvevők tömegének megfelelően a színpadon helyet foglaló, s a Haydn-kutatás kiemelkedő képviselőiből álló elnökség is szokatlanul

nagy létszámú. Közöttük éppen Somfai László helyesbíti egyik nagynevű kollégáját, bársonyos bariton hangon többször is elénekelve ugyanazt a bizonyult Haydn frázist.

Az egyik szekcióülés terme, ha lehet, még zsúfoltabb. Maga Haydn is jelen van. Összetalálkozó tekintetünkből bátorságot merítve megszólítom: „Nagyszámak magá, Haydn. Már kétszáz éve világhírű. Minek magának egy magyar feleség?! Nem gondolja, hogy az itt tolongó aspiráns hölgyek netán magát akarják ugródeszkának használni?”

Egy másik szekcióülésen valaki felvetette, hogy Haydn hangszerelési trouble-ait patikamérleggen kellene megvizsgálni. E célból be is hozott egy kis kézi mérleget a hozzátartozó grammos, milligrammos súlyokkal, valamint egy üvegtálkában egészen finomra vágott, átlátszóvá dinsztelt hagymát. A további eseményekből már csak Vikárus Laci finoman skeptikus, tartózkodóan szomorú arcára emlékszem, amint levezető elnökként szolgálatkészen átveszi a mérleget és helyt ad az elemzésnek.

Álom Dobszay halálát követően

(2011. augusztus 29-re virradóan)

Egy nagy teremben valamilyen – de nem tudományos – felolvasás keretében éppen Dobszay olvasott fel középkori ördögűző szövegeket latinul. A felolvasás alatt a hallgatóságból egyre többen magukra ismertek, kis szarvuk nőtt, a helyükről felugorva civil ruhájukból ördögi ruházatba vedlettek át és meglegedett vigyorral táncra perdültek.

Mobilparkolás

(Álom 2012. augusztus 13-ra virradó reggel)

Szitha Tündével találkozom egy feltúrt, felállványozott téren. Pallók, széthajigált deszkák, szemét- és sittbuckák között bukdácsolunk.

„Beszélünk kellene – mondja –, csak be kell ugranom ide egy pillanatra.”

Egy szatócsüzletbe megyünk be, kiderül, hogy ez a Rózsavölgyi. A valóságosra semmi nem emlékeztet: az apró kis helyiségekben óriási tumultus, lökdösődés és zaj fogad bennünket. Iszonyú, rendezetlen zsúfoltságban, egymás

hegyén-hátán vannak az állványok, rajtuk áttekinthetetlen összevisszaságban az Universal Edition teljes XX. századi és kortárs zenei kínálata. Mintha leltár lenne. De akkor mit keres itt ez a sok ember.

Csodálkozásomra azt mondják: „*Kiárusítás*”.

„*Mire kell a hely?*”

„*Még nem tudjuk.*”

Boronkay kerül elő sötét öltönyben, nyakkendőben.

„*Beszéljete, mindjárt jövök*” – szól Tünde magunkra hagyva minket.

Mindketten zavarban vagyunk. Boronkay tétován leül egy sarokban az egyetlen székre. Nekem meg hirtelen eszembe jut, hogy Tündével találkozva elfelejtettem parkolási díjat fizetni. Ráadásul a mobilparkolás telefonszáma sem jut eszembe. A telefonomban is hiába keresem. Előttem egy íróállványra láncolva egy kibelezett Sony Professional kazettás magnót találok. Kiomban azt feltételezem, hogy valamilyen módon ebben tárolják a közérdekű információkat. Nyomogatom a különböző gombokat, de akcióm ezúttal is sikertelen.

Nincs más: Boronkayhoz fordulok. Kapásból válaszol: „*Hívd a 20-17-et vagy a 20-18-at.*”

Kétkedve nézek rá: „*Ezek a számok semmire sem emlékeztetnek.*”

„*Nem is. Ezek a Telekom tejbegyűjtőjének a számai. Szolgáltatásaik között sem a mobiltelefont, sem a mobilparkolást nem lehet megtalálni. Ezért mostanában ezeket a számokat szoktam hívni. Eddig még nem büntettek meg...*”

Álom Esterházy Péterrel

(Parádsasváron 2016. július 29-ről 30-ra virradó éjjel)

Lakásunkban ülök a sötétben, szeparált, széknyi nagyságú telefonfülkében. Esterházy Pétert hívom vezetékes telefonon egy a '920-as évekből való kagylóval a kezemben. Rövid kicsengés után – mintha csak a lakásfal másik oldaláról jönne – halk, finom krákogás hallatszik. Én sem mutakozom be, csak szintén krákogok egy rövidet. Majd suttogok:

– *Kedves Péter, nem szeretnék hízelegni neked, de a könyved (A bűnös) remekmű.*

A másik oldalról is suttogva jön az álomban még érthető válasz, amelyre ébren már ugyanúgy nem emlékszem, mint az azt követő néhány szavas, végig suttogó beszélgetésre.

Az álom filmszerű áttűnéssel folytatódik. Mintha egy falon keresztül szellemként érkeznek (Cocteau: *Orfeusz*), hirtelen egy biedermeier bútorokkal

berendezett szobában találom magam. Közvetlenül előttem, háttal nekem s az ablakkal szemben egy fiatal férfi ül, aki nyilvánvalóan Esterházy Péter, bár ilyen alkattal, ilyen rövid (!) hajjal és ilyen halvány drapp vászonnadrágban egyáltalán nem emlékeztet rá. Bal könyökével kis kerek (dohányzó) asztalra támaszkodik könnyedén. Az asztal másik oldalán, az enyhén ívelt, szépen tapétázott falnál Gitta áll félig Éva felé fordulva, aki az asztal túlsó részénél, egy gyönyörű komód előtt ül. A komódtól jobbra az ablak előtt zongorát lehet sejteni. Bár az ablakon át nappali fény árad be, mindenki egyenletes, árnyék nélküli világítást kap. Gitta haja – szintén a '920-as évek divatja szerint – egy nagy hullámmal balra van fésülve. Évával beszélgetnek. Ebből érdekes módon semmit nem hallok annak ellenére, hogy magamat valóban jelenlévőnek érzékelem. Ahogy Gitta és Éva engem nem észlelnek, Péterre is csak akkor csodálkoznak rá, amikor feláll és nekem továbbra is háttal mond valamit, s Éva felé lép. Éva mosolyogva feláll, finoman átölelik egymást, majd Péter hasonló gesztussal Gitta felé fordul. Ekkor megpróbálom az észrevétlenségből feléjük lépni, de szándékomat filmszakadás követi.

Miként a telefonbeszélgetésből is csak a saját szavaimra emlékszem, Gittát és Évát sem tudom megkérdezni, mit mondott nekik Péter. Erről csak az álomban kérdezhettem volna meg őket.

© Fortepan, Privát Fotó- és Filmarchívum – Höfler Tibor Gyűjtemény

© Fortepan, Privát Fotó- és Filmmarchívum – Höfler Tibor Gyűjtemény